

iz petih križaric, ki imajo za boj veliko sposobnost in ko se združi z Evrope prihajajočimi ladjami, bo tvorilo že prav odlično vojno moč. Kje se brodovji srečate, se ne more natančno reči, najbrže v Juž.-kitajskem morju. Japonci hočejo iz Evrope prihajajoče ladje napasti, a to jim je otežkočeno vsled koralnih grebenov, ki se nahajajo v tem morju in so prav nevarni ladjam; a za napad se vsekako pripravljajo. Tudi ladjeve pred Port Arturom se bo najbrže skušalo združiti z ostalim ruskim ladjevjem. Če se to Rusom posreči, dosežejo velik uspeh. Ves svet pričakuje z napetim zanimanjem daljnih vesti z bojišča.

Rusija povsod dobro pripravljena.

Petrograjski listi priobčujejo izjavo odličnega vojaškega dostojanstvenika, ki pravi, da se Japoncem ne bo posrečilo izkrcati se na polotoku, na katerem stoji Port Artur. Vse zalive so Rusi dobro utrdili in zvezali z brezžičnim brzojavom, tako, da pravočasno morejo obvestiti Port Artur. Tudi podkopi bodo ondi Japoncem jako nevarni. Tudi mnogoštevilne ruske opazovalne postaje so zvezane z brezžičnim brzojavom. Ondi je razvrščenih več ruskih pešpolkov in en topničarski polk, kateri imajo nalogo, preprečiti vsako izkrcavanje.

Rusko in japonsko brodovje.

Japonska ima: 8 bojnih ladij od 11.800 do 15.400 ton. Vse te bojne ladje so najnovejšega dela in se morejo prištevati med najmočnejše in največje ladje na svetu sploh. Dve novi japonski bojni ladji sta kupljeni na Angleškem. Nadalje imajo Japonci bojno ladjo »Čenjuengo«, katero so v zadnji vojski vzeli Kitajcem. Ta ladja ima 7335 ton, a je le srednje vrednosti v boju. Nato imajo Japonci 8 križaric-oklopnice, ki so vse modernega dela, 7 pokritih križaric-oklopnice (večina izmed njih je nova), 6 ravno takih od 2700 do 3700 ton; 11 križaric od 1000 do 2450 ton; 16 torpedolovcev; 22 torpedočolnov za odprto morje in množico torpedočolnov za obrežje (karih 50) in več starejših parnikov. — Rusi imajo sibirsko brodovje, ki obsega 23 torpedolovcev, 15 torpedočolnov za odprto morje, 4 čolne s kanoni, 10 starejših parnikov in 7 torpedočolnov za obrežje. K temu brodovju se pridružuje kot glavna moč oddelek brodovja, ki so ga Rusi odposlali iz Severnega morja v Vzhodno Azijo in ki obsega 8 bojnih ladij od 11.250 do 13.720 ton. Nadalje je v tem oddelku 5 velikih križaric-oklopnice, dva oklopna čolna; slednjič poleg nekaterih starejših parnikov še 16

torpedo-lovcev in 2 torpedo-čolna za odprto morje.

Torej rusko bojno brodovje v Vzhodni Aziji prav nič ne zaostaja v moči za japonskim bojnim brodovjem.

Politični shod na Slatini.

Polit. shod na Slatini in občni zbor kat. polit. društva se je izvrstno obnesel. Zbirališče je bilo natlačeno polno. Udeležencev je bilo okoli 300. Predsednik, gosp. Vinko Žurman, pozdravi vse navzoče in otvori občni zbor. Z vsklikom se izvolijo stari odborniki katol. polit. društva: Vinko in Jan. Žurman, Martin Debelak, Matija Führer, Tomaž Corlin, Martin Drogenik, Matej Košak, Miha Plemenitaš in J. Janžekovič. — Nad eno uro je dovršeno govoril g. poslanec dr. Jurtela. Pohvalil je lepo slogo volilnih mož rogaškega okraja za časa zadnjih deželnozborških volitev. Potem je nadrobno razlagal za Slovence prežalostne razmere v štajerskem deželnem zboru ter vzroke, zakaj so slov. poslanci zopet vstopili v deželni zbor. Nemški poslanci so jih sovražili in zasmehovali. Slov. poslanci niti kakega predloga niso mogli postaviti, ker je za stavljenje predloga v deželnem zboru potreba deset poslancev, v odsekih pa vsaj dva; naših poslancev je samo osem, v odsekih pa komaj po eden, nemški poslanci pa niso hoteli podpirati naših predlogov. Obstruirati niso mogli, premalo jih je, da bi osemkrat večjo večino strahovali. Zato so rajši ostali doma. Ko pa je v deželnem zboru prišla na vrsto volilna preosnova, bilo se je silno bati, da ne bi kje večina skovala Slovincem še bolj krivičnega volilnega reda. V tem trenutku naši poslanci niso smeli ostati doma, morali so iti v ogenj proti nemški nakani. Nepričakovano so našli zaveznike pri dveh doslej Slovincem sovražnih nemških strankah, in so dosegli, da bodo odslej Slovenci imeli v deželnem zboru deset poslancev. H koncu je še gospod poslanec našteval mnoge krivice, ki se gode Slovincem na Spodnjem Štajerskem s posebnim oziranjem na krivično razdelitev podpor vinogradnikom v denarju in v trtah. Opominjal je poslušalce, naj se pridno učijo modrega gospodarstva in naj pridno delajo, da si povzdignejo svoje blagostanje, kajti iz Gradca nimajo veliko pričakovati. Vsem zborovalcem se je brala iz obraza hvaležnost za te očetovske besede, katerim je sledilo burno odobranje. Potem je neutrudljivi g. drž. in dež. poslanec Žičkar v poljudnem govoru slikal viharne, neplodne čase v državnem zboru. Omenjal je hudi boj za slovensko-nemško gimnazijo v Celju, kateri

še ni končan. Našteval je velike koristi okr. kmetijskih zadrug, ako se bodo postavno vpeljale po vsej državi. Take zadruge bodo potem pošiljale še svoje posebne poslance v razne zastope, v deželni in državni zbor. Razpravljal je uradniško vprašanje in kazal, kako vlada slovenske uradnike in slovensko uradovanje na Slovensk. Štajerskem povsod zatira ter si s tem daje žalostno spričevalo modrosti in pravičnosti. Bičal je nadalje za celo Avstrijo pogubonosno vinsko pogodbo z Italijo, od koder se sme po 100 hl vina po mali carini 3 gld uvažati k nam, dočim se je še pred 12 leti moralo plačati 20 gld od 100 hl. Toliko se naj plačuje tudi zanaprej, potem se ne bo uvažalo toliko tujega vina, in našemu vinu bo cena poskočila. Razpravljal je še našo narodno enakopravnost, ki je samo na papirju, zato ni miru v Avstriji.

Prisrčni govor je bil sprejet z veliko hvaležnostjo, katera se je pokazala v hrupnem ploskanju in odobravanju. Poučna razprava o vinoreji se je vsled pomanjkanja časa morala preločiti.

Slednjič so se sprejele sledeče resolucije:

1. Poslanci naj delajo na to, da se ustanove na ljudskih šolah posebni tečaji za strokovno izobrazbo kmetijskega stanu, vsled česar bi se lahko opustilo 7. in 8. šolsko leto.
2. Skrbe naj, da se celjska slovensko-nemška gimnazija razširi v višjo.
3. Pritiskajo naj na vlado, da čim preje oživetvori okrajne kmetijske zadruge, ki bi tudi lahko prevzele strokovno izobrazbo kmetijskega stanu.
4. Skrbe naj nam za slovenske uradnike, kajti nemški nas sovražijo in ne razumejo, se redno blamirajo, nam pa redno škodujejo.
5. Začno naj energično akcijo za odpravo vinske klavzule.

Ali smo potrebni gospodar-skega pouka? Kakega?

Iz ptujske okolice.

Ko se je pred leti privikratj po naših vinogradih prikazala strupena rosa ali peronospera, so se lastniki vinogradov takoj po listih in z ustmenim poukom opozorili, kaka nevarnost preti goricam. Večina posestnikov se za pouke in svarila niti ni zmenila! Za odgovor in kot izgovor si mogel slišati besede: »To ni bolezen na listju, to dela le megla!« Ali: »Kakor se je rja sama prikazala, tako bode spet sama zginila.« Ali: »Če je Bog poslal bolezen na trs, jo bode tudi spet odvzel!« In res niso škropili trsja, ampak čakali so, da je strupena rosa vničila vinograde!

In ko je začela nastopati trtna uš, spet

Listek.

Tihotapci.

Prevel F. Leskovar.

Varkovlje je večji trg ob avstrijski meji. Ne daleč od trga stojijo črno-rumeni stebri, ki zaznamujejo mejo avstrijskega cesarstva. Varkovljani se smejo sicer prosto sprehajati sem in tja čez mejo, smejo se celo ženiti z dekletki onkraj meje, toda od vsake druge stvari morajo plačati colnino, če jo hočejo prenesti na Avstrijsko. Država namreč po očetovsko skrbi za to, da si ženske ne pokvarijo želodca s preceno in zato tudi slabšo kavo iz inozemstva in da možje ne kadijo tobaka, ki ga dobijo ceneje onstran črno-rumenih kolov. Tudi pazi na to, da krojači v Varkovljah ne delajo oblek iz sukna, katerega so neobdaneženi dobili iz tuje dežele. Da vse to in še stotero drugih nesreč zabrani, postavila je država ob meji in tako tudi v Varkovljah ljudi, ki morajo paziti na to, da ne pride tuje blago preceno v Avstrijo, ki pa tudi donšajo državi lep denar, katerega potem finančni minister vpiše kot dohodek na colnini. — Varkovljani pa so imeli trde glave in niso hoteli razumeti te varstvene državne naprave. Zato so živeli v večnem

sovrastvu z ljudmi, kateri so bili za to postavljeni. Imenovali so jih kratko: »lajblaj-terje«. Čim bolj so pazniki stražili mejo, tem bolj je to jezilo Varkovljane, ki so na vse mogoče načine poskušali svoje sovražnike opehariti ter vkljub njihovi pazljivosti utihotapiti kako blago. Toda gospodje financarji tudi niso razumeli nobene šale, ampak so vsakega neusmiljeno zatožili. Posledica tega je bila, da je marsikateri moral globoko seči v svoj žep, ali pa je moral za več tednov v luknjo. Ta usoda je že zadela marsikaterega Varkovljana.

Zaradi tega je sedel tudi kovač Jurko. Hotel je imeti pri hiši nekaj kil cenega sladkorja iz inozemstva, ne da bi ga pokazal financarjem in ti so mu za to preskrbeli za hrano »kašo«.

»Tihotapil«, zaklinjal se je v ječi, »ne bom svoje življenje več...! Največja kazen v vica bi bila zame, če bi moral biti financar. Ta sramota bi me umorila!«

Toda njegovi tovariši niso bili istih misli, ampak so zatrjevali:

»Zdaj pa nalašč!« — — —

Gospod finančni komisar v Varkovljah je šel za nekaj dni s svojo soprogo na dopust. Ostali so na finančni postaji samo eden nadpaznik in pet paznikov. Zdaj je prišla priložnost, mislili so si tihotapci v Varkovljah,

ko bi cvetla njihova pšenica. Sklenili so nekó noč mnogo blaga utihotapiti. »Suh Fronc«, eden najprebrisanejših tihotapcev, si je naročil v mestu uniformo finančnega nadkomisarja z dolgo sukno in lepo svitlo sabljo.

»Suh Fronc« je hotel v tej uniformi financarje premotiti. Misлил jih je kam drugam poslati, medtem ko bodo tihotapci prekoračili mejo. — Usodepolni dan je nastopil. — K nesreči pa je bil zapleten v to stvar tudi kovač Jurko, čeravno je tako odlično obljubil opustiti tihotapstvo.

Jurko je bil velik, močan mož v najlepših letih. Svoje rokodelstvo je pa razumel kakor malokdo. Njegova kovačnica je bila lepo urejena, samo nekaj ji je skoro manjkalo — namreč vode. Kovač je moral veliko delati ter vsako kapljico vode vjeti, predno je imel vsaj majhen potoček, ki mu je gnal veliko kladivo in meh. In ta pomankljaj vode ni bil usodepoln samo za kovačnico, ampak tudi za kovača. — Kovačija je namreč jako suha obrt. Vedno pri ognju s težkim kladivom udarjati, povzroči pot in suši pijuča. Ker je pa moral kovač z vsako kapljico vode štediti, je prišel v nevarnost, klaverno žeje umreti. K sreči je stala blizu kovačnice kréma. V to je neki dan k sreči kovač zašel in nevarnost, žeje umreti, je bila odstranjena. Od tega časa ni več trpel žeje. — Cenjeni bralci,